

Υπόθεση C-295/20

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

2 Ιουλίου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Λιθουανία)

Ημερομηνία της απόφασεως του αιτούντος δικαστηρίου:

2 Ιουλίου 2020

Αναιρεσείουσα:

«Sanresa» UAB

Αναιρεσίβλητη:

Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Η κύρια δίκη αφορά την ερμηνεία και την εφαρμογή των ουσιαστικών κανόνων που διέπουν τον χαρακτηρισμό και την αξιολόγηση της συμμορφώσεως προς τις απαιτήσεις σχετικά με το δικαίωμα των προμηθευτών να ασκούν ορισμένη επαγγελματική δραστηριότητα.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως

Ερμηνεία και εφαρμογή της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (στο εξής: οδηγία 2014/24) και του κανονισμού (ΕΚ) 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006 (στο εξής: κανονισμός 1013/2006): άρθρο 267, παράγραφος 1, στοιχείο β', και άρθρο 267, παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ).

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Πρέπει το άρθρο 18, παράγραφος 2, το άρθρο 56, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', το άρθρο 56, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 58, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', και το άρθρο 58, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2014/24 καθώς και τα άρθρα 3 έως 6 του κανονισμού 1013/2006 και οι λοιπές διατάξεις του (είτε από κοινού, είτε μεμονωμένα, αλλά χωρίς περιορισμό στις διατάξεις αυτές) να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι η συγκατάθεση που χορηγείται σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, η οποία αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη μεταφορά αποβλήτων από ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε άλλο, πρέπει να χαρακτηρίζεται ως προϋπόθεση σχετική με την εκτέλεση της συμβάσεως παροχής υπηρεσιών και όχι ως προϋπόθεση σχετική με το δικαίωμα ασκήσεως δραστηριότητας;
- 2) Αν η προαναφερθείσα συγκατάθεση για τη μεταφορά αποβλήτων θεωρηθεί ότι συνιστά κριτήριο για την επιλογή του προμηθευτή (καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας), πρέπει οι αρχές της διαφάνειας και του θεμιτού ανταγωνισμού που προβλέπονται από το άρθρο 18, παράγραφος 1, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2014/24, το άρθρο 58, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', και το άρθρο 58, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της ίδιας οδηγίας, καθώς και οι αρχές της ελεύθερης κυκλοφορίας προσώπων, αγαθών και υπηρεσιών που αποτυπώνονται στο άρθρο 26, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα άρθρα 7 έως 9 του κανονισμού 1013/2006 (είτε από κοινού, είτε μεμονωμένα, αλλά χωρίς περιορισμό στις διατάξεις αυτές) να ερμηνευθούν και να εφαρμοστούν κατά τρόπον ώστε οι όροι της προκηρύξεως διαγωνισμού για τη σύναψη δημοσίας συμβάσεως με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών διαχείρισεως αποβλήτων, ιδίως αυτοί που αφορούν τις προθεσμίες για την υποβολή των προσφορών, να πρέπει να δημιουργούν για τους ημεδαπούς και αλλοδαπούς προμηθευτές που επιθυμούν να μεταφέρουν απόβλητα διαμέσου των συνόρων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνθήκες οι οποίες καθιστούν δυνατή την άνευ περιορισμών συμμετοχή στον εν λόγω διαγωνισμό και να πρέπει να τους επιτρέπουν, μεταξύ άλλων, να προσκομίζουν την προαναφερθείσα συγκατάθεση ακόμη και αν αυτή εκδόθηκε σε ημερομηνία μεταγενέστερη της λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών;
- 3) Αν η προαναφερθείσα συγκατάθεση για τη μεταφορά αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 49 και το σημείο 17 του τμήματος Γ του παραρτήματος V της οδηγίας 2014/24 και το άρθρο 70 της ίδιας οδηγίας, θεωρηθεί ότι συνιστά προϋπόθεση που σχετίζεται με την εκτέλεση της δημόσιας σύμβασης, πρέπει να ερμηνευθούν οι αρχές για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων που προβλέπονται από το άρθρο 18 της εν λόγω οδηγίας και οι γενικές αρχές αναθέσεως των δημοσίων συμβάσεων που καθορίζονται στο άρθρο 56 της ίδιας οδηγίας υπό την έννοια ότι στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας

- σύμβασης δεν μπορεί να απορριφθεί η προσφορά που υποβάλλει ο προμηθευτής ο οποίος δεν έχει προσκομίσει την εν λόγω συγκατάθεση;
- 4) Πρέπει να ερμηνευθούν το άρθρο 18, το άρθρο 56, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', το άρθρο 58, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', και το άρθρο 58, παράγραφος 2, της οδηγίας 2014/24 υπό την έννοια ότι απαγορεύουν εθνική νομοθεσία κατά την οποία οι αναθέτουσες αρχές έχουν το δικαίωμα να καθορίζουν εκ των προτέρων στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης τη διαδικασία αξιολογήσεως των προσφορών βάσει της οποίας το δικαίωμα των προμηθευτών προς άσκηση δραστηριότητας (καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας) θα επαληθεύεται μερικώς ή δεν θα επαληθεύεται καθόλου παρά το γεγονός ότι η ύπαρξη του συγκεκριμένου δικαιώματος λογίζεται ως αναγκαία προϋπόθεση για την εκτέλεση της δημόσιας σύμβασης και οι αναθέτουσες αρχές ενδέχεται να γνωρίζουν εκ των προτέρων ότι η ύπαρξη του δικαιώματος αυτού είναι αναγκαία;
- 5) Πρέπει το άρθρο 18 και το άρθρο 42, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2014/24, τα άρθρα 2, παράγραφος 35, 5 και 17 του κανονισμού 1013/2006, καθώς και οι λοιπές διατάξεις του εν λόγω κανονισμού, να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι στην περίπτωση διαγωνισμού για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών διαχείρισεως αποβλήτων, οι αναθέτουσες αρχές δύνανται νομίμως να αναθέτουν τις υπηρεσίες αυτές μόνον εφόσον καθορίζουν κατά τρόπο σαφή και ακριβή στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης την ποσότητα και τη σύνθεση των αποβλήτων και τους λοιπούς ουσιώδεις όρους εκτελέσεως της συμβάσεως (για παράδειγμα, τη συσκευασία των αποβλήτων);

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Άρθρο 18, παράγραφοι 1 και 2, άρθρο 42, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, άρθρο 49, άρθρο 56, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', και δεύτερο εδάφιο, άρθρο 58, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', άρθρο 58, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, και άρθρο 70 της οδηγίας 2014/24, καθώς και σημείο 17 του τμήματος Γ του παραρτήματος V και παράρτημα XI της εν λόγω οδηγίας.

Άρθρο 2, παράγραφος 35, άρθρα 3 έως 9 και άρθρο 17 του κανονισμού 1013/2006.

Άρθρο 26, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Το άρθρο 35 («Περιεχόμενο των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης») του *viešųjų pirkimų įstatymas* (νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις) προβλέπει τα εξής:

1. Η αναθέτουσα αρχή παρέχει με τα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης όλες τις πληροφορίες που αφορούν τους όρους και τις διαδικασίες για την ανάθεση της δημόσιας σύμβασης.

2. Στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης πρέπει:

[...]

2) να αποσαφηνίζονται οι λόγοι αποκλεισμού των προμηθευτών, τα απαιτούμενα προσόντα και, όπου κρίνεται σκόπιμο, τα απαιτούμενα πρότυπα του συστήματος διαχείρισεως ποιότητας και/ή του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισεως, καθώς και οι υποχρεώσεις που υπέχουν τα επιμέρους μέλη ένωσης προμηθευτών που υποβάλουν κοινή αίτηση συμμετοχής ή προσφορά από κοινού·

3) να γνωστοποιούν ότι, στην περίπτωση που τα προσόντα του προμηθευτή όσον αφορά το δικαίωμα ασκήσεως της οικείας επαγγελματικής δραστηριότητας δεν έχουν επαληθευθεί ή δεν επαληθεύονται πλήρως, ο προμηθευτής αναλαμβάνει έναντι της αναθέτουσας αρχής την υποχρέωση ότι η σύμβαση θα εκτελεστεί αποκλειστικά από πρόσωπα τα οποία έχουν το εν λόγω δικαίωμα·

[...]

5) να καθορίζεται ο κατάλογος των εγγράφων τα οποία επιβεβαιώνουν την απουσία λόγων αποκλεισμού των προμηθευτών, τη συνδρομή των απαιτούμενων προσόντων και, όπου απαιτείται, την τήρηση των απαιτούμενων προτύπων του συστήματος διαχείρισεως ποιότητας και/ή του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισεως, να παρέχεται η πληροφορία ότι ο προμηθευτής υποχρεούται να προσκομίσει το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 50 του παρόντος νόμου και, στο πλαίσιο των ανοικτών διαγωνισμών, να διευκρινίζεται αν γίνεται χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται από το άρθρο 59, παράγραφος 4, του παρόντος νόμου να εξεταστεί αρχικώς η υποβληθείσα από τον προμηθευτή προσφορά και, ακολούθως, να εξεταστούν τα προσόντα του·

[...]

8) να προσδιορίζονται η ονομασία και η ποσότητα (όγκος) των αγαθών, υπηρεσιών ή εργασιών, η φύση των υπηρεσιών που πρόκειται να παρασχεθούν μαζί με τα αγαθά, καθώς και οι προθεσμίες που ισχύουν για την παροχή των αγαθών ή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση των εργασιών·

[...]

4. Η αναθέτουσα αρχή συντάσσει τα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης τηρώντας τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Τα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης πρέπει να είναι ακριβή, σαφή και ανεπίδεκτα αμφισβητήσεων ώστε οι προμηθευτές να μπορούν να υποβάλουν τις προσφορές τους και η αναθέτουσα αρχή να μπορεί να ικανοποιήσει τις ανάγκες της.

Το άρθρο 47 («Επαλήθευση των προσόντων των προμηθευτών») του νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

1. Η αναθέτουσα αρχή πρέπει να εξακριβώνει αν ο προμηθευτής είναι ικανός, αξιόπιστος και έχει τη δυνατότητα να εκπληρώσει τους όρους της δημόσιας σύμβασης και, ως εκ τούτου, έχει το δικαίωμα να καθορίζει στην προκήρυξη ή σε άλλα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης τα απαιτούμενα προσόντα των υποψηφίων ή των προσφερόντων καθώς και τα έγγραφα ή τις πληροφορίες που πιστοποιούν τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις σχετικά με τα εν λόγω προσόντα. Τα απαιτούμενα προσόντα των υποψηφίων ή των προσφερόντων τα οποία καθορίζονται από την αναθέτουσα αρχή δεν μπορούν να θέτουν τεχνητούς περιορισμούς στον ανταγωνισμό και πρέπει να είναι αναλογικά και να συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης κατά τρόπο ακριβή και σαφή. Κατά την επαλήθευση των προσόντων των προμηθευτών, μπορούν, δυναμικώς, να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

1) η καταλληλότητα για την άσκηση των σχετικών δραστηριοτήτων·

[...]

2. Η αναθέτουσα αρχή έχει το δικαίωμα να θέτει στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης την απαίτηση ο προμηθευτής να έχει δικαίωμα ασκήσεως των δραστηριοτήτων που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση της σύμβασης. Στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, μπορεί να ζητεί από τους προμηθευτές να διαθέτουν ειδική προς τούτο άδεια ή να έχουν την ιδιότητα μέλους συγκεκριμένων επαγγελματικών ενώσεων εφόσον τούτο απαιτείται για τα πρόσωπα που επιθυμούν να παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες στο κράτος καταγωγής τους.

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Στις 7 Οκτωβρίου 2018, η Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (διεύθυνση προστασίας του περιβάλλοντος, η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Λιθουανία, στο εξής: αναιρεσίβλητη ή αναθέτουσα αρχή) προκήρυξε διεθνή ανοικτό διαγωνισμό για την ανάθεση υπηρεσιών διαχείρισεως επικίνδυνων αποβλήτων (στο εξής: δημόσιος διαγωνισμός).
- 2 Οι όροι προκήρυξης του διαγωνισμού προέβλεπαν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Αντικείμενο της δημόσιας σύμβασης: Υπηρεσίες διαχείρισεως επικίνδυνων αποβλήτων, οι οποίες αφορούν επικίνδυνα απόβλητα αποθηκευμένα στον εξωτερικό χώρο του εργοταξίου της «Ūrus» ir Ko BUAB [...] (τα οποία αποτελούν περιβαλλοντικό κίνδυνο, είναι αποθηκευμένα σε φθαρμένα δοχεία τοποθετημένα το ένα πάνω στο άλλο επί του εδάφους και επηρεάζονται από το βάρος, τον υετό, την θερμοκρασία του αέρα και άλλους περιβαλλοντικούς παράγοντες και περιέχουν επικίνδυνα χημικά στα οποία έχουν πρόσβαση μη εξουσιοδοτημένα προς τούτο

πρόσωπα). Το πρόβλημα αυτό εγκυμονεί αυξημένους κινδύνους και πρέπει να επιλυθεί τάχιστα προς αποφυγή μιας περιβαλλοντικής καταστροφής [...]

Οι προμηθευτές που συμμετέχουν στον διαγωνισμό για την ανάθεση της δημόσιας σύμβασης πρέπει να έχουν τα απαιτούμενα προσόντα που καθορίζονται στην παρούσα παράγραφο. Οι προμηθευτές πρέπει να έχουν αποκτήσει τα εν λόγω προσόντα πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί να της προσκομιστούν τα έγγραφα που απαριθμούνται στον πίνακα της παρούσας παραγράφου με τα οποία επιβεβαιώνεται η κατοχή των απαιτούμενων προσόντων μόνον από τους προμηθευτές των οποίων οι προσφορές έχουν κριθεί ως επιτυχείς σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αξιολογήσεως [...]

Οι προμηθευτές πρέπει να έχουν όλα τα καθοριζόμενα απαιτούμενα προσόντα:

να έχουν το δικαίωμα ασκήσεως της επαγγελματικής δραστηριότητας που απαιτείται για την εκτέλεση της δημόσιας σύμβασης, ήτοι να διαθέτουν εκτενές απόσπασμα από το μητρώο νομικών προσώπων του VI Registru centras (Κέντρου Μητρώων, δημόσια επιχείρηση) ή οποιοδήποτε άλλο επίσημο έγγραφο αρμόδιας αρχής με το οποίο πιστοποιείται το δικαίωμα ασκήσεως της δραστηριότητας που απαιτείται για την εκτέλεση της δημόσιας σύμβασης, ήτοι της διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων [...] (σημείο 1 του πίνακα της παραγράφου 23) (στο εξής: επίμαχος όρος του διαγωνισμού).

[...]

Εάν το προσόν του προμηθευτή σχετικά με το δικαίωμα ασκήσεως της οικείας επαγγελματικής δραστηριότητας δεν επαληθευθεί ή δεν επαληθευθεί πλήρως, ο προμηθευτής αναλαμβάνει έναντι της αναθέτουσας αρχής την υποχρέωση να εκτελεστεί η δημόσια σύμβαση αποκλειστικά από πρόσωπα τα οποία έχουν το εν λόγω δικαίωμα (άρθρο 23.1.2).

- 3 Στο πλαίσιο του δημόσιου διαγωνισμού προσφορές υπέβαλαν: η «Sanresa» UAB (στο εξής: αναιρεσείουσα) από κοινού με την «Ekometrija» UAB και την «Palemono keramikos gamykla» AB, δηλώνοντας επίσης δύο υπεργολάβους, ήτοι την Fortum Waste Solution A/S (Δανία) και την ALS Czech republik s.r.o. (Τσεχική Δημοκρατία): η «Švykai» UAB· μία ένωση προμηθευτών που αποτελούνταν από τη «Žalvaris» UAB και την «Toksika» UAB· και η «Eko Balt» UAB.
- 4 Στις 22 Νοεμβρίου 2018, η αναθέτουσα αρχή ζήτησε από την αναιρεσείουσα να της παράσχει ορισμένα στοιχεία προς αποσαφήνιση της προσφοράς της, σχετικά, μεταξύ άλλων, με τον επιμερισμό των αντίστοιχων δραστηριοτήτων διαχείρισης αποβλήτων μεταξύ των εταίρων και των υπεργολάβων της και πληροφορίες ως προς το σε ποιον από τους συγκεκριμένους υπεργολάβους είχε χορηγηθεί συγκατάθεση για τη διενέργεια διεθνών μεταφορών αποβλήτων.

- 5 Στις 7 Δεκεμβρίου 2018, η αναθέτουσα αρχή, κατόπιν εξετάσεως των πληροφοριών που της παρασχέθηκαν από την αναιρεσείουσα, την ενημέρωσε ότι η διεθνής μεταφορά αποβλήτων υπόκειται στον κανονισμό 1013/2006, κατά τον οποίο για την μεταφορά αποβλήτων απαιτείται η χορήγηση συγκατάθεσης, και ότι κανένας από τους οικονομικούς φορείς που συνεργάζονταν με την αναιρεσείουσα δεν διέθετε τη συγκατάθεση αυτή.
- 6 Στις 21 Μαΐου 2019, η αναθέτουσα αρχή εξέδωσε απόφαση με την οποία απέρριψε την προσφορά της αναιρεσείουσας, ανακοίνωσε την κατάταξη των προσφορών καθώς και την ανάδοχο (η οποία ήταν η ένωση που αποτελούνταν από τη «Žalvaris» UAB και την «Toksika» UAB) και συνήψε δημόσια σύμβαση παροχής υπηρεσιών με την ανάδοχο.
- 7 Η αναιρεσίβλητη θεμελίωσε την απόφασή της να απορρίψει την προσφορά της αναιρεσείουσας στο γεγονός, μεταξύ άλλων, της διαρκώς αυξανόμενης απειλής για το περιβάλλον που προκαλείται από τα ανεξέλεγκτα απόβλητα και της μη πληρώσεως των όρων της προκηρύξεως του διαγωνισμού όσον αφορά την υποχρέωση των προμηθευτών να έχουν δικαίωμα ασκήσεως της δραστηριότητας που απαιτείται για την εκτέλεση της δημόσιας σύμβασης [η αναιρεσείουσα όφειλε να διαθέτει έγγραφη συγκατάθεση από την Aplinkos apsaugos agentūra (Υπηρεσία Προστασίας Περιβάλλοντος) για τη διενέργεια διεθνών μεταφορών αποβλήτων σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού 1013/2006 και, παρά το γεγονός ότι ενημερώθηκε προς τούτο, δεν συνεργάστηκε με νέους υπεργολάβους οι οποίοι είτε διέθεταν τη συγκατάθεση αυτή είτε δεν απαιτείτο να τη διαθέτουν].
- 8 Στις 30 Μαΐου 2019, η αναιρεσείουσα κατέθεσε ένσταση ενώπιον της αναιρεσίβλητης βάλλοντας κατά της απορρίψεως της προσφοράς της. Η αναιρεσείουσα υποστήριξε ότι πληρούσε τις απαιτήσεις σχετικά με τα προσόντα των προμηθευτών σύμφωνα με τους όρους του διαγωνισμού, καθόσον μεταξύ των απαιτήσεων αυτών δεν συγκαταλέγεται η υποχρέωση συμπεριλήψεως στην προσφορά της συγκατάθεσης για την πραγματοποίηση διεθνών μεταφορών αποβλήτων. Κατά την αναιρεσείουσα, η συγκατάθεση αυτή θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι συνιστά απαίτηση που αφορά την εκτέλεση της συμβάσεως και όχι απαιτούμενο προσόν. Σημείωσε επίσης ότι, εν πάση περιπτώσει, δεν μπορούσε να λάβει συγκατάθεση για τη μεταφορά αποβλήτων καθόσον στην προκήρυξη του διαγωνισμού δεν μνημονευόταν ούτε η ακριβής ποσότητα ούτε η σύνθεση των αποβλήτων αυτών.
- 9 Στις 10 Ιουνίου 2019, η αναιρεσίβλητη εξέδωσε απόφαση με την οποία απέρριψε την ένσταση της αναιρεσείουσας, στην οποία, ουσιαστικά, επανέλαβε το σκεπτικό της προηγούμενης αποφάσεώς της.
- 10 Στις 20 Ιουνίου 2019, η αναιρεσείουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του Vilniaus apygardos teismas (περιφερειακό δικαστήριο, Βίλνιους), η οποία απορρίφθηκε. Στις 16 Οκτωβρίου 2019 η αναιρεσείουσα άσκησε έφεση την οποία απέρριψε το Lietuvos apeliacinis teismas (εφετείο Λιθουανίας) με απόφαση που εξέδωσε στις 18 Δεκεμβρίου 2019.

- 11 Τα δικαστήρια αυτά έκριναν, κατ' ουσίαν, ότι, σύμφωνα με το άρθρο 47 του νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να επαληθεύει τα προσόντα των προμηθευτών, όπερ σημαίνει ότι δύναται να συμπεριλάβει την απαίτηση που αφορά το δικαίωμα ασκήσεως δραστηριότητας στους όρους του διαγωνισμού για την ανάθεση της δημόσιας σύμβασης· χαρακτήρισαν τον επίμαχο όρο του διαγωνισμού ως απαίτηση σχετικά με τα προσόντα των προμηθευτών· έκριναν ως βάσιμη την επιχειρηματολογία της αναιρεσίβλητης ότι δυνάμει του κανονισμού 1013/2006 η αναιρεσείουσα ήταν υποχρεωμένη να προσκομίσει στην αναθέτουσα αρχή συγκατάθεση για τη μεταφορά των αποβλήτων σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης· και εξέθεσαν ότι το συμπέρασμα αυτό δεν διαφοροποιείται από το γεγονός ότι στην προκήρυξη του διαγωνισμού δεν γινόταν μνεία του συγκεκριμένου εγγράφου, καθόσον τούτο συμπεριλαμβάνεται στις αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του δικαίου της Ένωσης και, ως εκ τούτου, η εφαρμογή του δεν συνιστά παραβίαση της αρχής των δημοσίων συμβάσεων.
- 12 Στις 17 Ιανουαρίου 2020, η αναιρεσείουσα άσκησε αναίρεση ενώπιον του Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Ανωτάτου Δικαστηρίου της Λιθουανίας, στο εξής: Ακυρωτικό Δικαστήριο).

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της διατάξεως περί παραπομπής

- 13 Από τη δικογραφία προκύπτει με σαφήνεια ότι η αξία της δημόσιας σύμβασης που συνήφθη στις 7 Οκτωβρίου 2019, ήτοι το ποσό των 1 167 500 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, υπερβαίνει την ελάχιστη αξία των διεθνών δημοσίων συμβάσεων και, ως εκ τούτου, η ένδικη διαφορά μεταξύ των διαδικών εμπίπτει, αδιαμφισβήτητα, στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας της Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις (οδηγία 2014/24). Η εφαρμογή του κανονισμού 1013/2006 δεν συνδέεται με την αξία της μεταφοράς των αποβλήτων αλλά εξαρτάται από το αντικείμενο (τα επίμαχα απόβλητα) και την εδαφική παράμετρο και, συνεπώς, η ένδικη διαφορά μεταξύ των διαδικών εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής και αυτού του νομοθετήματος του δικαίου της Ένωσης.
- 14 Στην υπό κρίση υπόθεση, η ένδικη διαφορά μεταξύ των διαδικών αφορά τη νομιμότητα της αξιολογήσεως των προσφορών που υποβλήθηκαν από την αναιρεσείουσα και την ανάδοχο όσον αφορά τη συμμόρφωσή τους προς τις τεθείσες απαιτήσεις.

Η απαίτηση προσκομίσεως, κατά τη διαδικασία του δημόσιου διαγωνισμού, συγκατάθεσης για τη διενέργεια διεθνών μεταφορών αποβλήτων δυνάμει του κανονισμού 1013/2006

- 15 Κατά το δικάζον δικαστήριο, το θεμελιώδες νομικό ζήτημα, το οποίο συνδέεται, μεταξύ άλλων, με την ερμηνεία και την εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας 2014/24 και του κανονισμού 1013/2006, αφορά τον ορθό χαρακτηρισμό των όρων της προκήρυξης του διαγωνισμού, δηλαδή αν πρόκειται εν προκειμένω

για απαίτηση που αφορά το δικαίωμα των προμηθευτών για άσκηση ορισμένης επαγγελματικής δραστηριότητας ή για απαίτηση που αφορά την εκτέλεση της δημόσιας σύμβασης. Το συγκεκριμένο ζήτημα δεν αποτελεί αυτοσκοπό· αποτελεί, ουσιαστικά, τη βάση για την εκτίμηση της νομιμότητας της απόφασης της αναθέτουσας αρχής σχετικά με την απόρριψη της προσφοράς της αναιρεσείουσας.

- 16 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να αναφερθεί η πάγια νομολογία του Ακυρωτικού Δικαστηρίου κατά την οποία, στο πλαίσιο της επίλυσης των ενδίκων διαφορών μεταξύ των αναθετουσών αρχών και των προμηθευτών, κρίσιμο, στην πραγματικότητα, είναι το ζήτημα του περιεχομένου του σχετικού όρου και όχι ο χαρακτηρισμός που αποδίδεται στον όρο αυτό από την αναθέτουσα αρχή· ο ορθός χαρακτηρισμός των όρων των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης εξασφαλίζει την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις στις διάφορες διαδικασίες αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων και, συνεπώς, την κατ' ορθό τρόπο επίλυση της ένδικης διαφοράς.
- 17 Από την άλλη μεριά, θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο επίμαχος όρος του διαγωνισμού δεν αναφέρεται ρητώς στην υποχρέωση προσκομίσεως συγκατάθεσης για τη διεθνή μεταφορά αποβλήτων στο πλαίσιο της προσφοράς. Τούτο συνομολογείται από αμφοτέρους τους διαδίκους.
- 18 Η αναιρεσίβλητη χαρακτηρίζει τον επίμαχο όρο του διαγωνισμού ως όρο ο οποίος καλύπτει την απαίτηση ο προμηθευτής να έχει δικαίωμα διενέργειας διεθνών μεταφορών αποβλήτων. Τα δικαστήρια τα οποία εξέτασαν την υπόθεση τάχθηκαν υπέρ αυτής της απόψεως.
- 19 Το Ακυρωτικό Δικαστήριο έχει κρίνει επανειλημμένως ότι τα απαιτούμενα προσόντα των προμηθευτών πρέπει να ερμηνεύονται με γνώμονα την ικανότητα και την ετοιμότητά τους να εκτελέσουν ορθώς τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν δυνάμει της συναπτόμενης δημόσιας σύμβασης· τούτο αποτελεί μια αντικειμενική κατηγορία (ένα νομικό γεγονός) που χαρακτηρίζεται από τη συνδρομή ορισμένων προγενέστερων γεγονότων (για παράδειγμα, την κερδοφορία της δραστηριότητας) ή γεγονότων του παρόντος (για παράδειγμα, ικανότητες του προσωπικού της επιχειρήσεως)· τα προσόντα αυτά πρέπει να έχουν αποκτηθεί μέχρι και τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών που καθορίζεται στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης. Την ίδια άποψη υιοθετεί, ουσιαστικά, η νομολογία του Δικαστηρίου της Ένωσης (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 42).
- 20 Η νομολογία του Ακυρωτικού Δικαστηρίου σχετικά με τον χαρακτηρισμό των όρων των δημοσίων συμβάσεων ως απαιτήσεων σχετικών με την ικανότητα των προμηθευτών ή ως απαιτήσεων σχετικών με την ορθή εκτέλεση της σύμβασης αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι για την εκτίμηση αυτή είναι κρίσιμο να διαπιστωθεί αν η σχετική απαίτηση των όρων της προκηρύξεως του διαγωνισμού τίθεται ευθέως και σαφώς και κατά τρόπον ώστε η εκτίμηση της συμμορφώσεως προς

αυτήν να συνδέεται με την προθεσμία υποβολής των προσφορών· είναι επίσης αναγκαίο να εξετάζονται οι σχετικοί νομικοί κανόνες από τους οποίους απορρέει η υποχρέωση του προμηθευτή να διαθέτει συγκεκριμένη άδεια για την άσκηση ορισμένης δραστηριότητας.

- 21 Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, η αναιρεσείουσα υποστήριξε επανειλημμένως ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού 1013/2006 η συγκατάθεση, την προσκόμιση της οποίας ζητεί η αναιρεσίβλητη, πρέπει να γίνει δεκτό ότι συνδέεται περισσότερο με την εκτέλεση της συγκεκριμένης σύμβασης και όχι τόσο με τα προσόντα των προμηθευτών. Κατά το δικάζον δικαστήριο, αυτή η ερμηνεία του κανονισμού, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεών του, δεν μπορεί a priori να απορριφθεί ως αβάσιμη.
- 22 Πράγματι, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού 1013/2006, η χορήγηση συγκατάθεσης για την πραγματοποίηση διεθνών μεταφορών αποβλήτων θεωρείται ότι έχει μάλλον συγκεκριμένο και όχι γενικό χαρακτήρα, καθόσον η μεταφορά αποβλήτων αναγνωρίζεται ως νόμιμη, μεταξύ άλλων, όταν γνωστοποιείται στις αρμόδιες αρχές, οι αρχές αυτές παρέχουν τη συγκατάθεσή τους και η μεταφορά εκτελείται κατά τον τρόπο που αναφέρεται στα έγγραφα κοινοποιήσεως ή μεταφοράς και σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού.
- 23 Κατά το δικάζον δικαστήριο, απλώς και μόνο το γεγονός ότι ένα συγκεκριμένο έγγραφο το οποίο επιτρέπει σε έναν οικονομικό φορέα να ασκεί ορισμένη δραστηριότητα περιέχει πολύ ειδικές πληροφορίες δεν αποκλείει, από μόνο του, την πιθανότητα χαρακτηρισμού αυτής της συγκαταθέσεως ως αποδεικτικού στοιχείου της υπάρξεως του δικαιώματος ασκήσεως ορισμένης δραστηριότητας.
- 24 Εντούτοις, το δικάζον δικαστήριο φρονεί ότι η συγκατάθεση για τη μεταφορά αποβλήτων από το ένα κράτος μέλος στο άλλο ισχύει για ένα αρκετά σύντομο χρονικό διάστημα και ακόμη και στην περίπτωση που παρέχεται η συγκατάθεση μεταφοράς συγκεκριμένων αποβλήτων, η συγκατάθεση αυτή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε άλλες περιπτώσεις ιδίως λόγω του γεγονότος ότι ο σκοπός για τον οποίο χορηγήθηκε η εν λόγω συγκατάθεση έχει πλέον εκπληρωθεί. Επιπλέον, η σύνθεση των διαφόρων φορτίων αποβλήτων ενδέχεται να διαφέρει και, ακόμη και αν παραμένει η ίδια, το κράτος διαμετακομίσεως ή το κράτος προορισμού ενδέχεται να διαφοροποιούνται. Ως εκ τούτου, η έκδοση και το κύρος της συγκαταθέσεως για τη μεταφορά και η δυνατότητα χρησιμοποίησής της εξαρτώνται όχι μόνο από την αξιοπιστία και τις προσπάθειες που καταβάλλει ο φορέας που επιδιώκει να την αποκτήσει αλλά και από άλλες ειδικές περιστάσεις.
- 25 Εξάλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού 1013/2006, οι αρμόδιες αρχές των αντιστοίχων κρατών (του κράτους αποστολής, του κράτους προορισμού και του κράτους διαμετακομίσεως) διαθέτουν αρκετά ευρεία εξουσία να αρνηθούν την έκδοση συγκαταθέσεως, με αποτέλεσμα να ελλοχεύει σημαντικός κίνδυνος ο προμηθευτής που συμμετείχε επιτυχώς σε διαγωνισμό για τη μεταφορά αποβλήτων και συνήψε τη σχετική σύμβαση να μην δύναται εν τέλει να εκτελέσει νομίμως τη σύμβαση αυτή.

- 26 Το δικάζον δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες ως προς το αν ο κίνδυνος μη εκδόσεως συγκαταθέσεως θα πρέπει να μετακυλιστεί στις αναθέτουσες αρχές οι οποίες επιλέγουν τους αναδόχους και συνάπτουν συμβάσεις με αυτούς. Από την άλλη μεριά, αν ο επίμαχος όρος του διαγωνισμού ερμηνευθεί ως απαιτούμενο προσόν, ένα συγκεκριμένο είδος κινδύνου, που συνδέεται με τη διοικητική επιβάρυνση για την επιδίωξη παροχής συγκαταθέσεως για τη μεταφορά και την οικονομική επιβάρυνση της επιδίωξης παροχής χρηματικής εγγυήσεως (άρθρο 6 του κανονισμού 1013/2006), θα βαρύνει, αναπόφευκτα, τους προμηθευτές.
- 27 Συναφώς, το Ακυρωτικό Δικαστήριο φρονεί τελικώς ότι η απόφαση ως προς τον χαρακτηρισμό του επίμαχου όρου του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπόψη του ad hoc χαρακτήρα της συγκαταθέσεως για τη μεταφορά αποβλήτων, πρέπει να στηριχθεί, μεταξύ άλλων, στις διατάξεις της οδηγίας 2014/24, κατά μείζονα δε λόγο στο άρθρο 58 και στο παράρτημα XI της οδηγίας αυτής. Εντούτοις, ούτε στο συγκεκριμένο άρθρο ούτε στο προοίμιο της οδηγίας περιέχονται σαφέστερες διατάξεις οι οποίες να καθιστούν δυνατή τη διαπίστωση του ακριβούς περιεχομένου του επίμαχου όρου του διαγωνισμού ακριβώς κατά την εξέταση του ζητήματος αν η συγκατάθεση για τη μεταφορά αποβλήτων αποτελεί στοιχείο το οποίο χαρακτηρίζει τα προσόντα των προμηθευτών. Με άλλα λόγια, δεν καθίσταται σαφές αν ο νομοθέτης της Ένωσης, ορίζοντας την έννοια «καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας», απέβλεπε στο να περιγράψει περιπτώσεις όλων των ειδών, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η έκδοση και η χρήση ad hoc αδειών ασκήσεως δραστηριότητας.
- Εξέταση του δικαιώματος των προμηθευτών να ασκούν ορισμένη δραστηριότητα (άρθρο 35, παράγραφος 2, σημείο 3, του νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις)*
- 28 Στην περίπτωση που κριθεί ότι ο επίμαχος όρος του δημόσιου διαγωνισμού πρέπει να χαρακτηριστεί ως απαίτηση οι προμηθευτές να έχουν δικαίωμα άσκησης δραστηριότητας και ότι η υποχρέωση αυτή απορρέει από τη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης και την εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού 1013/2006, με συνέπεια αυτοί να υποχρεούνται να πληρούν τον εν λόγω όρο, τούτο εγείρει πρόσθετα ζητήματα όσον αφορά την αξιολόγηση της ικανότητας των προμηθευτών, λαμβανομένης υπόψη της παραγράφου 23.1.2 της προκηρύξεως, η οποία παραπέμπει στο άρθρο 35, παράγραφος 2, σημείο 3, του νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις.
- 29 Η αναιρεσείουσα στηρίζει την άποψή της ότι η προσφορά της απορρίφθηκε παρανόμως, μεταξύ άλλων, στο γεγονός ότι, λαμβανομένων υπόψη του περιεχομένου του επίμαχου όρου του διαγωνισμού και της συστηματικής ερμηνείας της παραγράφου 23.1.2 της προκηρύξεως, η προσφορά της δεν μπορούσε να απορριφθεί καθόσον η ίδια η αναιρεσίβλητη δηλώνει στην προκήρυξη ότι το δικαίωμα των προμηθευτών να ασκούν ορισμένη επαγγελματική δραστηριότητα μπορεί να επαληθεύεται μόνον εν μέρει.
- 30 Το δικάζον δικαστήριο επισημαίνει ότι επί μακρό χρονικό διάστημα (μέχρι και τις αρχές του 2017) στη Λιθουανία εφαρμοζόταν μια εν μέρει εσφαλμένη πρακτική,

κατά την οποία από τα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης δεν απέρρευε καμία απολύτως απαίτηση σχετικά με το δικαίωμα των προμηθευτών να ασκούν ορισμένη δραστηριότητα ή οι σχετικές απαιτήσεις διατυπώνονταν κατά πολύ αφηρημένο τρόπο, με τον καθορισμό μιας γενικής προϋπόθεσης χωρίς να εξειδικεύεται ποιο ακριβώς δικαίωμα έπρεπε να έχουν οι προμηθευτές ή να ορίζονται τα αποδεικτικά έγγραφα που έπρεπε να προσκομίζονται. Κατά την χρονική αυτή περίοδο, το Ακυρωτικό Δικαστήριο είχε την άποψη ότι από την αρχή της διαφάνειας απέρρευε επίσης η υποχρέωση τηρήσεως των αναγκαστικού δικαίου κανόνων που προβλέπονται σε άλλες ειδικές νομοθετικές πράξεις, πράγμα το οποίο σήμαινε, ουσιαστικά, ότι οι προμηθευτές ευθύνονταν, σύμφωνα με τον ορισμό του αντικειμένου του διαγωνισμού και τους λοιπούς όρους των τεχνικών προδιαγραφών, για την αξιολόγηση όλων των απαιτούμενων πιστοποιητικών, αδειών, βεβαιώσεων και των λοιπών παρεμφερών εγγράφων από τα οποία αποδεικνυόταν η ύπαρξη συγκεκριμένου δικαιώματος.

- 31 Αυτή η νομολογία του Ακυρωτικού Δικαστηρίου εφαρμοζόταν μέχρι και τις 14 Φεβρουαρίου 2017, όταν με την έκδοση μιας αποφάσεως στο πλαίσιο αστικής δίκης μεταστράφηκε η προγενέστερη εθνική νομολογία. Η απόφαση εκείνη, η οποία στηρίχθηκε, μεταξύ άλλων, στην απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Ιουνίου 2016, Pizzo (C-27/15, EU:C:2016:404), έκρινε τα ακόλουθα: α) η υπεροχή της εφαρμογής των ειδικών νομοθετικών πράξεων επί της σαφήνειας των όρων των προκηρύξεων διαγωνισμών για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων υποδηλώνει ότι οι αναθέτουσες αρχές διαθέτουν ιδιαίτερα ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως και ενέχει τον κίνδυνο καταχρήσεως εκ μέρους τους· β) οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να απορρίπτουν τις προσφορές των προμηθευτών με βάση απαιτήσεις οι οποίες δεν έχουν καθοριστεί με σαφήνεια εκ των προτέρων ακόμη και αν οι απαιτήσεις αυτές απορρέουν από κανόνες αναγκαστικού δικαίου· γ) αν οι όροι του διαγωνισμού δεν μνημονεύουν ρητώς την υποχρέωση συνδρομής δικαιώματος ασκήσεως ορισμένης δραστηριότητας, η οποία θεσπίζεται σε άλλες νομικώς δεσμευτικές πράξεις και οι προμηθευτές δεν πληρούν τη συγκεκριμένη υποχρέωση, στους προμηθευτές αυτούς θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα να θεραπεύσουν τις ενδεχόμενες ελλείψεις των προσφορών τους· δ) ο επανορθωτικός μηχανισμός περιλαμβάνει την παροχή άδειας στους προμηθευτές να συνεργαστούν με νέες νομικές οντότητες –είτε εταίρους είτε υπεργολάβους– για την εκτέλεση της δημόσιας σύμβασης εφόσον οι ίδιοι δεν δύνανται ή δεν επιτρέπεται να εκτελέσουν ορισμένες εργασίες (να παράσχουν συγκεκριμένες υπηρεσίες).
- 32 Πρέπει να επισημανθεί ότι, στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων της οδηγίας 2014/24, ο εθνικός νομοθέτης τροποποίησε τον νόμο για τις δημόσιες συμβάσεις, ο οποίος, στο άρθρο 35, παράγραφος 2, σημείο 3, προκειμένου να αποτραπεί η απόρριψη προσφορών που στηρίζεται σε ασαφώς καθοριζόμενα απαιτούμενα προσόντα, παρέχει ρητώς στις αναθέτουσες αρχές το δικαίωμα να επαληθεύουν (ή να επαληθεύουν εν μέρει) τις ικανότητες του εκάστοτε επίμαχου προμηθευτή.

- 33 Ερμηνεύοντας την εν λόγω διάταξη, το Ακυρωτικό Δικαστήριο επισήμανε ότι ο νόμος για τις δημόσιες συμβάσεις αποτυπώνει, κατ' ουσίαν, την επικρατούσα στις ιδιωτικές έννομες σχέσεις πρακτική, κατά την οποία η διαβεβαίωση της κατοχής του κρίσιμου δικαιώματος ασκήσεως ορισμένης δραστηριότητας γίνεται στο πλαίσιο της συμβατικής και όχι της προσυμβατικής έννομης σχέσης (καίτοι οι αναθέτουσες αρχές, στην πράξη, δεν απαγορεύεται να προβλέπουν τέτοια απαίτηση με τα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης)· πριν από τη σύναψη της δημόσιας σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να επαληθεύουν αν οι συμμετέχοντες στη διαδικασία φορείς νομιμοποιούνται να αναλάβουν και να εκπληρώσουν τις απορρέουσες από τη σύμβαση υποχρεώσεις.
- 34 Επιπλέον, λαμβανομένων υπόψη των υποχρεώσεων που υπέχουν οι αναθέτουσες αρχές και απορρέουν από την αρχή της διαφάνειας, η φράση «τα προσόντα δεν έχουν επαληθευθεί» καταλαμβάνει όχι μόνο το αίτημα προσκομίσεως εγγράφου διά του οποίου πιστοποιείται το σχετικό δικαίωμα αλλά κυρίως τη διατύπωση (πρόβλεψη) όρων στην προκήρυξη για την ίδια την υποχρέωση των προμηθευτών ότι πρέπει να έχουν τη συγκεκριμένη ικανότητα, για παράδειγμα, θεωρείται ότι το προσόν έχει επαληθευθεί όταν οι σχετικές απαιτήσεις προβλέπονται στους όρους της προκηρύξεως και η αναθέτουσα αρχή, κατά την εξέταση των προσφορών, ζητεί να της προσκομιστούν τα σχετικά έγγραφα.
- 35 Από τη νομολογία του Ακυρωτικού Δικαστηρίου κατά το χρονικό διάστημα από το 2017 έως το 2019 συνάγεται ότι, στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή δεν προβεί σε πλήρη επαλήθευση ή δεν επαληθεύσει καθόλου το αν οι υποψήφιοι έχουν δικαίωμα ασκήσεως ορισμένης δραστηριότητας, ο προμηθευτής που επιλέγεται ως ανάδοχος υποχρεούται, πριν από τη σύναψη της δημόσιας σύμβασης, να προσκομίσει στην αναθέτουσα αρχή γραπτά αποδεικτικά στοιχεία τα οποία βεβαιώνουν την ύπαρξη του δικαιώματος αυτού, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας εκδόσεώς τους, και στην περίπτωση που δεν έχει το εν λόγω δικαίωμα μπορεί να δηλώσει νέες οντότητες, δηλαδή είτε εταίρους είτε υπεργολάβους.
- 36 Για το δικάζον δικαστήριο τίθεται το ζήτημα αν αυτή η εθνική νομοθεσία δυνάμει της οποίας οι αναθέτουσες αρχές διατηρούν το απόλυτο δικαίωμα να μην προβαίνουν σε επαλήθευση του κατά πόσον οι προμηθευτές έχουν δικαίωμα ασκήσεως ορισμένης δραστηριότητας παρά το γεγονός ότι είναι πιθανό οι αρχές αυτές να γνωρίζουν (ή να όφειλαν να γνωρίζουν) την αναγκαιότητα υπάρξεως του εν λόγω δικαιώματος καθώς και να γνωρίζουν (ή να όφειλαν να γνωρίζουν) ότι απειλείται η ορθή εκτέλεση της οικείας δημόσιας σύμβασης, είναι συμβατή με τις αρχές της διαφάνειας και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και την πρακτική της ορθολογικής διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων.

Η νομιμότητα των όρων της προκήρυξης του διαγωνισμού που καθορίζουν το αντικείμενο της διαγωνιστικής διαδικασίας

- 37 Το δικάζον δικαστήριο έχει επίσης ερωτήματα όσον αφορά τους όρους του δημόσιου διαγωνισμού που καθορίζουν το αντικείμενο της διαγωνιστικής διαδικασίας και όσον αφορά ορισμένους όρους των τεχνικών προδιαγραφών. Οι όροι του διαγωνισμού καταδεικνύουν ότι η αναθέτουσα αρχή δεν έχει πλήρη επίγνωση της ακριβούς συνθέσεως και ποιότητας των αποβλήτων που πρόκειται να μεταφερθούν.
- 38 Σε αυτό το πλαίσιο, το Ακυρωτικό Δικαστήριο και το Δικαστήριο της Ένωσης έχουν, μεταξύ άλλων, κρίνει επανειλημμένως ότι οι τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να είναι αρκούντως ακριβείς προκειμένου οι μεν διαγωνιζόμενοι να μπορούν να οριοθετήσουν το αντικείμενο της συμβάσεως, οι δε αναθέτουσες αρχές να μπορούν να προβούν στη σχετική ανάθεση· οι προδιαγραφές αυτές πρέπει να μνημονεύονται με σαφήνεια ώστε όλοι οι διαγωνιζόμενοι να γνωρίζουν το περιεχόμενο των κριτηρίων που έχει καθορίσει η αναθέτουσα αρχή (απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Μαΐου 2012, Επιτροπή κατά Βασιλείου των Κάτω Χωρών, C-368/10, EU:C:2012:284).
- 39 Από την άλλη μεριά, ακόμη και αν ισχύει το αντίθετο, δηλαδή ακόμη και αν η αναιρεσίβλητη μπορεί νομίμως να παράσχει έναν μη ολοκληρωμένο ορισμό του αντικειμένου της συμβάσεως, το δικάζον τμήμα διατηρεί αμφιβολίες ως προς τη νομιμότητα αυτής της κατάστασης δυνάμει των διατάξεων του κανονισμού 1013/2006, ιδίως αν ο επίμαχος όρος του διαγωνισμού χαρακτηριστεί ως απαίτηση η οποία αφορά το δικαίωμα ασκήσεως δραστηριότητας. Το άρθρο 2, παράγραφος 35, του κανονισμού 1013/2006 καθιστά σαφές ότι η μεταφορά θεωρείται παράνομη, μεταξύ άλλων, όταν πραγματοποιείται με τρόπο που δεν προσδιορίζεται ουσιαστικά στα έγγραφα κοινοποίησης ή μεταφοράς. Ως εκ τούτου, η νομιμότητα της μεταφοράς αποβλήτων εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από τη συμμόρφωση προς τις αρχικές προϋποθέσεις δυνάμει των οποίων δόθηκε η συγκατάθεση για τη μεταφορά των αποβλήτων.
- 40 Το άρθρο 17 του κανονισμού 1013/2006 ορίζει ότι αν τυχόν υπάρξει ουσιώδης αλλαγή στις λεπτομέρειες ή/και τους όρους της μεταφοράς, οι αρμόδιες αρχές και ο παραλήπτης πρέπει να ενημερωθούν, ει δυνατόν, πριν από την έναρξη της μεταφοράς· στην περίπτωση αυτή υποβάλλεται νέα γνωστοποίηση. Τούτο σημαίνει ότι στην περίπτωση που η πραγματική σύνθεση και ποσότητα των επικίνδυνων αποβλήτων καθίσταται γνωστή κατά την εκτέλεση της δημόσιας συμβάσεως, ο μεταφορέας πρέπει, ουσιαστικά, να επαναλάβει τη διαδικασία κοινοποίησης.
- 41 Η αναθέτουσα αρχή επισημαίνει στην προκήρυξη ότι αν αλλάξει η σύνθεση των αποβλήτων στα δοχεία που έχουν ήδη εξεταστεί ή αν η σύνθεση των αποβλήτων προσδιοριστεί εκ νέου βάσει των δοχείων που δεν είχαν εξεταστεί προηγουμένως, ο προμηθευτής θα πρέπει να διαχειριστεί τα απόβλητα αυτά δυνάμει του κωδικού 19 12 11 («άλλα απόβλητα από τη μηχανική κατεργασία αποβλήτων που

περιέχουν επικίνδυνες ουσίες») ή δυνάμει του κωδικού 16 10 01 («υδαρή υγρά απόβλητα που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες»). Το δικάζον τμήμα διατηρεί αμφιβολίες ως προς την εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού 1013/2006 όσον αφορά αυτήν τη μη ολοκληρωμένη εναλλακτική του ορισμού του αντικειμένου της διαδικασίας.

- 42 Για παράδειγμα, σύμφωνα με το άρθρο 5 του εν λόγω κανονισμού, ο κοινοποιών και ο παραλήπτης πρέπει να συνάψουν σύμβαση για την αξιοποίηση ή τη διάθεση των αποβλήτων. Δεν είναι σαφές ωστόσο κατά πόσον τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν, στο πλαίσιο αυτής της συμβάσεως, τη μεταφορά των αποβλήτων σύμφωνα με τους κωδικούς επικίνδυνων αποβλήτων, δεδομένου ότι δεν έχουν στη διάθεσή τους όλα τα αναγκαία στοιχεία όσον αφορά τη σύνθεση των αποβλήτων.
- 43 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, το δικάζον δικαστήριο διατηρεί εύλογες αμφιβολίες ως προς το αν, δυνάμει της γενικής νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις (οδηγία 2014/24) και των σχετικών διατάξεων του κανονισμού 1013/2006, κατά την ανάθεση υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων οι αναθέτουσες αρχές έχουν υποχρέωση να καθορίζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια και λεπτομέρεια την ποιότητα και τη σύνθεση (και τις λοιπές κρίσιμες πληροφορίες) των αποβλήτων των οποίων θα γίνει μεταφορά και διάθεση αντί να αφήνουν τους προμηθευτές την ευθύνη της εύρεσης των στοιχείων αυτών και της ανάλογης προσαρμογής της εκτελέσεως της δημοσίας συμβάσεως.